college van burgemeester en schepenen

Zitting van 29 oktober 2021

Besluit **GOEDGEKEURD**

A-punt Stadsontwikkeling

Samenstelling
de heer Bart De Wever, burgemeester
de heer Koen Kennis, schepen; mevrouw Jinnih Beels, schepen; mevrouw Annick De Ridder, schepen; de heer Claude Marinower, schepen; mevrouw Nabilla Ait Daoud, schepen; de heer Karim Bachar, schepen; de heer Peter Wouters, schepen; mevrouw Elisabeth van Doesburg; de heer Tom Meeuws, schepen
de heer Sven Cauwelier, algemeen directeur

Iedereen aanwezig, behalve:
mevrouw Annick De Ridder, schepen

184	**2021_CBS_08721**	**Antwerpen. Merksem. Deurne. Borgerhout. De Grote Verbinding. Ringparken Oosterweelverbinding Rechteroever - Principe goedkeuringsflow voorontwerpen - Goedkeuring**

Motivering

Gekoppelde besluiten

- 2020_CBS_02227 - De Grote Verbinding. Ringprojecten - Afsprakennota. Stad Antwerpen, Lantis en team Intendant. Ondertekening - Goedkeuring
- 2018_CBS_06145 - Over de Ring - Selectie leefbaarheidsprojecten. Kennisneming - Bekrachtiging
- 2018_GR_00788 - Over de Ring - Ringprojecten. Samenwerkingsovereenkomst AG VESPA - Goedkeuring
- 2016_GR_00749 - Masterplan 2020. Oosterweelverbinding - Heroriëntering Oosterweelmiddelen naar flankerende maatregelen en stedelijke leefbaarheidsprojecten. Overeenkomst - Goedkeuring
- 2020_CBS_07402 - De Grote Verbinding. Ontwerpen over de Ring (Bestek JD/A/015399) - Deelopdrachten Ringpark Noordkasteel, Groenendaal, Lobroekdok en het Schijn. Gunning - Goedkeuring
- 2020_CBS_01754 - De Grote Verbinding. Ontwerpen over de Ring (Bestek JD/A/015399) - Deelopdrachten Ringpark Noordkasteel, Groenendaal, Lobroekdok en het Schijn - Goedkeuring
- 2020_CBS_07274 - Omgevingsvergunning. Advies hogere overheid. Voorwaardelijk gunstig advies - OMV_2020034861. Oosterweelverbinding - Goedkeuring

Aanleiding en context

De Grote Verbinding

Met ‘De Grote Verbinding’ bouwt stad Antwerpen aan haar internationale reputatie als stad en regio waar het goed is om te wonen, te werken, te ondernemen en op bezoek te komen. De Oosterweelverbinding maakt de Antwerpse Ring rond en de overkapping stuurt de auto’s onder de grond. Zo zorgen stad Antwerpen en Vlaanderen voor een betere mobiliteit voor Vlaanderen en wordt de stad weer één geheel met meer groen en schonere lucht.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

De afgelopen jaren hebben stad Antwerpen, Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht, de burgerbewegingen, Lantis en andere Vlaamse partners, samen met de intendant voor de Oosterweelverbinding, de plannen vormgegeven. Tijdens de uitvoering zetten zij samen zoveel mogelijk lokaal talent aan het werk.
Aanleiding
De gemeenteraad keurde op 22 november 2016 (jaarnummer 749) de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest, BAM (Lantis), het Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht en stad Antwerpen over de heroriëntering van de Oosterweelmiddelen naar flankerende maatregelen en stedelijke leefbaarheidsprojecten goed.
Het college bekrachtigde op 29 juni 2018 (jaarnummer 6145) de selectie van 18 projecten en vier reserveprojecten als eindresultaat van het proces “Over de Ring” onder leiding van intendant Alexander D’Hooghe. Deze leefbaarheidsprojecten werden geclusterd in 7 Ringparken en een Scheldeoeververbinding. De Ringparken Noordkasteel, Groenendaal, Lobroekdok en Het Schijn zijn de noordelijke projectclusters die bovenop en naast de Oosterweelverbinding Rechteroever zullen aangelegd worden. Voor de leefbaarheidsprojecten verbonden aan de Oosterweelverbinding Rechteroever werd een taakstellend budget van 805 miljoen euro voorzien voor onder- en bovenbouw samen.
Op 17 december 2018 (jaarnummer 788) keurde de gemeenteraad de samenwerkingsovereenkomst goed die tussen stad Antwerpen en AG VESPA wordt gesloten voor vier projectclusters in het noorden die direct gerelateerd zijn aan de Oosterweelverbinding.
Op 6 maart 2020 (jaarnummer 2227) keurde het college de afsprakennota goed tussen Lantis, stad Antwerpen en de intendant. Hierin worden de krijtlijnen bepaald van de samenwerking tussen deze partijen voor de noordelijke Ringparken die bovenop en naast de Oosterweelverbinding zullen aangelegd worden.
Het college keurde in zitting van 21 februari 2020 (jaarnummer 1754) de projectdefinitie samen met de opdrachtdocumenten voor de Ringparken als bovenbouw van de Oosterweelverbinding Rechteroever goed. Stad Antwerpen (met inbegrip van haar verzelfstandigde entiteiten) is contractpartij van de Inschrijver aan wie Perceel1 (Ringpark Noordkasteel)/Perceel 2 (Ringpark Groenendaal) van de Opdracht wordt toegewezen en zal dit deel van de Opdracht in uitvoering aansturen en opvolgen.
AG VESPA is contractpartij van de Inschrijver aan wie Perceel 3 (Ringpark Lobroekdok) /Perceel 4 (Ringpark Het Schijn) van de Opdracht wordt toegewezen en zal deze delen van de Opdracht in uitvoering aansturen en opvolgen. Stad Antwerpen duidde in de samenwerkingsovereenkomst aldus AG VESPA aan om in haar naam in de hoedanigheid van Aanbestedende Overheid op te treden.
Op 4 september 2020 (jaarnummer 7402) keurde het college de gunningen goed van de ontwerpopdrachten voor Ringparken Oosterweelverbinding Rechteroever.
Op 4 september 2020 (jaarnummer 7274) besliste het college om een voorwaardelijk gunstig advies te geven op de aanvraag OMV_2020034861 - Oosterweelverbinding. Op 20 november 2020 verleende de Vlaamse overheid aan Lantis een omgevingsvergunning voor de werken op rechteroever (Oosterweelknoop, kanaaltunnels en verdiepte (en deels overkapte R1 tussen knooppunt Noord (R1/E19/A12) en knooppunt Oost/R1/E313). Deze vergunning is de ‘onderbouw’ waarop de ringparken (‘bovenbouw’) zullen gerealiseerd worden.
De aangestelde ontwerpteams hebben intussen de projectdefinitie vertaald in voorontwerpen voor de bovenbouw. De documenten daarvan worden op korte termijn opgeleverd.
De bedrijfseenheid Stadsontwikkeling en AG VESPA leggen het principe van goedkeuring van de voorontwerpen ter goedkeuring voor.

Inspraak
Het ontwerpproces wordt in het kader van De Grote Verbinding en in samenwerking met de partner overheid Lantis en het team intendant gevoerd. Het voorontwerp is het resultaat van een co-creatief en participatief proces aan de hand van ‘werkbanken’ waarbij diverse stakeholders en actoren betrokken zijn en waar de ontwerpstappen met de diverse stakeholders worden afgestemd en naar consensus gezocht.
In de Werkbanken zijn diverse stakeholders vertegenwoordigd: opdrachtgever, ontwerpteam, team intendant, partners overheid, diverse stadsdiensten, burgerbewegingen en belanghebbenden (onder andere Agentschap Wegen en Verkeer, Provincie, burgerbewegingen, private actoren, Aquafin, Natuurpunt, ANB, vervoerregio Antwerpen, De Lijn, Woonhaven, NMBS, districten). Tijdens de fase van het voorontwerp zijn er, naast de

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

werkbanken, onder andere volgende bijkomend informatie- en participatiemomenten gehouden: klankbordgroep, online participatiemoment, online webinar, themacommissie, ringdagen, enzovoort.

Argumentatie

De ontwerpteams maken een voorontwerp op voor de projectcontour en een visienota voor het studiegebied. Deze documenten worden op korte termijn opgeleverd.
Stad Antwerpen en AG VESPA zijn rechtstreeks opdrachtgever van de ontwerpopdrachten, maar ook de andere partners binnen het proces De Grote Verbinding (Team Intendant, de Vlaamse Overheid (onder andere Lantis, departement Mobiliteit en Openbare Werken, Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen) en de burgerbewegingen) nemen in deze ontwerpen een rol en verantwoordelijkheid op als co-financier, adviseur, kwaliteitsbewaker, procesbewaker, enzovoort. Daarom stelt de bedrijfseenheid Stadsontwikkeling voor om de besluitvorming omtrent de voorontwerpen in twee trappen op te nemen.
In een eerste trap zullen de voorontwerpen aanvaard (1) en vastgeklikt (2) worden en zal opdracht gegeven worden deze ter controle en advies voor te leggen aan de betrokken partners en districten (3). Er zal in eerste instantie nog geen doorstart gemaakt worden naar definitief ontwerp.
In een tweede trap zal, op basis van de verschillende adviezen, stad Antwerpen verdere besluiten nemen omtrent een eventuele fasering en doorstart van delen van de ringparken.

Eerste trap

In een eerste trap zal nagegaan worden of het voorontwerp zoals opgeleverd kan aanvaard (1) worden:

- of de opgeleverde documenten aan de bestekeisen voldoen: is het voorontwerp driedimensionaal en gedetailleerder dan het conceptontwerp en geeft het een duidelijk beeld van de geplande werken? Verder werd er ook een visienota gevraagd. In die visienota wordt het voorontwerp gekaderd binnen een ruimer studiegebied, waar onder andere ingegaan wordt op de relatie van het voorontwerp van het ringpark met de omliggende wijken, de doorkijk naar een grootschalige overkapping zoals afgesproken in het toekomstverbond, enzovoort;
- of het voorontwerp een correcte synthese is van het doorlopen co-creatief proces: het ontwerpteam werkte het voorontwerp uit als synthese van het co-creatieve proces, maar er zullen tevens nog een aantal openstaande onderzoeksvragen vastgesteld worden;
- of de voorontwerpen binnen de opgegeven budgetenveloppe vallen.

Met het aanvaarden van het voorontwerp worden de ontwerpen vastgeklikt of bevroren (2). Dit wil zeggen dat er na die beslissing geen wijzigingen meer aan zullen gebeuren en het als een stabiel ontwerp kan gedeeld worden met alle betrokken partners en stakeholders ter controle en advies. Het definitief ontwerp zal met dit collegebesluit nog niet opgestart worden.
Hierna zullen de voorontwerpen worden voorgelegd aan de betrokken partners van het proces De Grote Verbinding (3). Want stad Antwerpen en AG VESPA zijn dan wel opdrachtgever van de ontwerpopdracht, maar we delen de verantwoordelijkheid m.b.t. budget, kwaliteit en scope met de betrokken partners van het proces De Grote Verbinding: Team Intendant, de Vlaamse Overheid (onder andere Lantis, departement Mobiliteit en Openbare Werken, Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen) en de burgerbewegingen, zoals vastgelegd in de afsprakennota van 6 maart 2020. Deze partners zijn samen met stad Antwerpen verenigd in de stuurgroep Over de Ring die beleidsvoorbereidende adviezen maakt.
Bovenstaande rollen en taakverdeling van de verschillende partners in acht genomen, zal het college met het eerste besluit waarin de voorontwerpen worden goedgekeurd nog geen beslissing nemen over hoe verder gegaan wordt richting definitief ontwerp. Daarvoor zal het voorontwerp na goedkeuring college worden voorgelegd aan:

- de betrokken districten;
- de leden van de Stuurgroep Over de Ring: met name Lantis, team intendant, de burgerbewegingen en de partners binnen de Vlaamse Overheid, die samen met stad Antwerpen instaan voor:
    1. controle van de ramingen van boven- en onderbouw, inclusief omzetting naar standaardsystematiek voor kostenramingen (SSK);
    2. controle op ruimtelijke onverenigbaarheden met de onderbouw;

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

3. kwaliteitscontrole in het algemeen – waarvoor zij zich kan laten ondersteunen door de Kwaliteitskamer Over de Ring en een kwalitatieve evaluatie uit het co-creatief proces.

Financiële gevolgen
Nee

Besluit

Artikel 1
Het college keurt het besluitvormingsproces voor de voorontwerpen voor de Ringparken op Oosterweelverbinding Rechteroever, goed.
Artikel 2
Dit besluit heeft in principe geen financiële gevolgen.
Artikel 3
Het college geeft opdracht aan:

Dienst	Taak
SW/MOB en AG VESPA	Dit principe van besluitvorming toepassen in de verschillende besluiten waarmee de voorontwerpen ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Bijlagen

1. besluitvorming_ringparken_def.pdf

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be